

This series of six leaflets shows ways forward for the research community to promote better understanding of the implications of language awareness in research and support best practice.

The first leaflet gives some background to offering language choice and introduces a flow chart (Figure 1) to show how language awareness, within the context of Wales, can be considered at each stage of the health and social care research process as follows:

- planning
- participant recruitment
- data collection and analysis
- report and dissemination.

Evidence shows that acting in a sensitive way to language and cultural diversity improves health and reduces inequalities. In research, demonstrating language awareness helps to:

- empower minority language speakers
- enhance the validity of research findings
- ensure equity in the development of policy and provision of services.

In Wales, where bilingualism is a growing reality, language awareness has particular significance (WAG 2003). Thus researchers need to respect the language preference of participants in the design, undertaking and reporting of studies (WAG 2001).

This leaflet is based on *Language Awareness in Health and Social Care Research Governance, LLAIS Briefing Paper 2* (2007). The full version of this briefing paper can be obtained at www.llais.org

References

- Welsh Assembly Government, Cardiff (2001) *National Research Governance Framework for Health and Social Care*.
 Welsh Assembly Government, Cardiff (2003) *Iaith Pawb: a National Action Plan for a Bilingual Wales*.

Am fwy o fanylion am LLAIS cysylltwch â

Fiona Irvine
 Athro Ymchwil Nyrsio
 Uned Nyrsio ac Ymarfer Cychwynnol
 Prifysgol John Moores Lerpwl
 f.irvine@ljamu.ac.uk
 © 01512 312121

Gwerfyl Roberts
 Darlithydd
 Canolfan Ymchwil Gysylltiedig ag Iechyd
 Prifysgol Bangor
 gwerfyl.w.roberts@bangor.ac.uk
 © 01248 383165

www.LLAIS.org

LLAIS: Caiff y Gwasanaeth Cefnogi Isadeiledd Ymwybyddiaeth o iaith ei ariannu gan Swyddfa Cymru ar gyfer Ymchwil a Datblygu Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Llywodraeth Cynulliad Cymru.

© LLAIS 2008. Mae LLAIS yn awdurdodi mudiadau gofal iechyd i wneud copiâu o'r deunydd hwn i bwrpasau addysgu a phwrpasau sydd heb fod yn fasnachol.

For further details about LLAIS contact

Fiona Irvine
 Professor of Nursing Research
 Nursing & Primary Practice Unit
 Liverpool John Moores University
 f.irvine@ljamu.ac.uk
 © 01512 312121

Gwerfyl Roberts
 Lecturer
 Centre for Health-Related Research
 Bangor University
 gwerfyl.w.roberts@bangor.ac.uk
 © 01248 383165

www.LLAIS.org

LLAIS: Language Awareness Infrastructure Support Service is funded by the Wales Office of Research and Development for Health and Social Care (WORD), Welsh Assembly Government.

© LLAIS 2008. LLAIS authorises healthcare organisations to reproduce this material for educational and non-commercial use.

MAGMA

Mae'r daflen hon yn un o gyfres sydd wedi'i seilio ar
 BAPUR BRIFFIO 2 LLAIS

Ymwybyddiaeth o iaith wrth Lywodraethu Ymchwil Iechyd a Gofal Cymdeithasol

1 CEFNDIR

- Yn yr un gyfres hefyd*
- 2 Cynllunio
 - 3 Recriwtio pobl i gymryd rhan
 - 4 Casglu Data
 - 5 Dadansoddi Data
 - 6 Ysgrifennu Adroddiadau a Lledaenu Gwybodaeth

This leaflet is one of a series based on
LLAIS BRIEFING PAPER 2

Language Awareness in Health and Social Care Research Governance

1 BACKGROUND

- The series also includes*
- 2 Planning
 - 3 Recruitment of participants
 - 4 Data Collection
 - 5 Data Analysis
 - 6 Report and Dissemination

Mae'r gyfres hon o chwe thaflen yn disgrifio ffyrdd o helpu ymchwilwyr i ddeall goblygiadau ymwybyddiaeth iaith mewn ymchwil, ac i hybu'r arferion gorau.

Peth gwybodaeth gefndirol am gynnig dewis iaith sydd yn y daflen gyntaf. Mae hefyd yn cyflwyno siart llif (Ffigwr 1) i ddangos sut mae rhoi sylw i ymwybyddiaeth iaith, yng nghyd-destun Cymru, ym mhob un o gamau'r broses ymchwil ym maes iechyd a gofal cymdeithasol, fel sy'n dilyn:

- cynllunio
- recriwtio pobl i gymryd rhan
- casglu a dadansoddi data
- ysgrifennu adroddiadau a lledaenu gwybodaeth.

Mae tystiolaeth yn dangos bod trin iaith ac amrywiaethau diwylliannol mewn ffordd sensitif yn gwella iechyd ac yn lleihau anghydraddoldeb. Mewn ymchwil, mae dangos ymwybyddiaeth iaith yn helpu i:

- roi grym i bobl sy'n siarad iaith leiafrifol
- gwneud darganfyddiadau'r ymchwil yn fwy dilyn
- gwneud y broses o ddatblygu polisiau a darparu gwasanaethau'n deg.

Yng Nghymru, lle mae dwyieithrwydd yn mynd yn fwy o ffaith bob dydd, mae ymwybyddiaeth iaith yn arbennig o arwyddocaol (Llywodraeth y Cynulliad 2003). Felly, mae angen i ymchwilwyr barchu dewis iaith y rhai sy'n cymryd rhan wrth gynllunio'r astudiaethau, wrth fynd ati i'w gwneud ac wrth ysgrifennu adroddiadau amdanyn nhw (Llywodraeth y Cynulliad 2001).

Mae'r daflen hon wedi'i seilio ar *Bapur Briffio 2 LLAIS, Ymwybyddiaeth o iaith mewn Ymchwil Iechyd a Gofal Cymdeithasol* (2007). Mae modd gweld y fersiwn lawn o'r papur briffio ar www.llais.org

Cyfeiriadau

- Llywodraeth Cynulliad Cymru, Caerdydd (2001) *Fframwaith Cenedlaethol ar gyfer Llywodraethu Ymchwil Iechyd a Gofal Cymdeithasol*.
 Llywodraeth Cynulliad Cymru, Caerdydd (2003) *Iaith Pawb: Cynllun Gweithredu Cenedlaethol ar gyfer Cymru Ddwyieithog*.

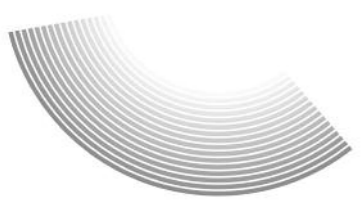
Ystyr ymwybyddiaeth iaith mewn ymchwiliol yw bod angen i ymchwiliolwyr roi sylw i wahanol broffiliau iaith y bobl yn eu sampl, ac ymateb yn gadarnhaol i ddewis iaith y rhai sy'n cymryd rhan. Heb roi sylw i hyn, efallai y bydd ymchwiliolwyr yn cyflwyno elfen o ogwydd barn i'w hymchwiliol. Gallai'r gogwydd barn effeithio wedyn ar ansawdd darganfyddiadau'r ymchwiliol, a rhwystro'r broses o ddatblygu tystiolaeth newydd fel sail i bolisiau ac arferion.

Mae'n bosib cyflwyno gogwydd barn trwy:

- fethu â rhoi sylw llawn mewn astudiaethau ymchwiliol i farn pobl sy'n siarad iaith leiafrifol
- creu cynlluniau a dulliau ymchwilio anaddas
- defnyddio technegau dideimlad o gasglu data
- defnyddio dulliau annigonol o fesur
- defnyddio dulliau diffygiol wrth ddadansoddi data ansoddol.

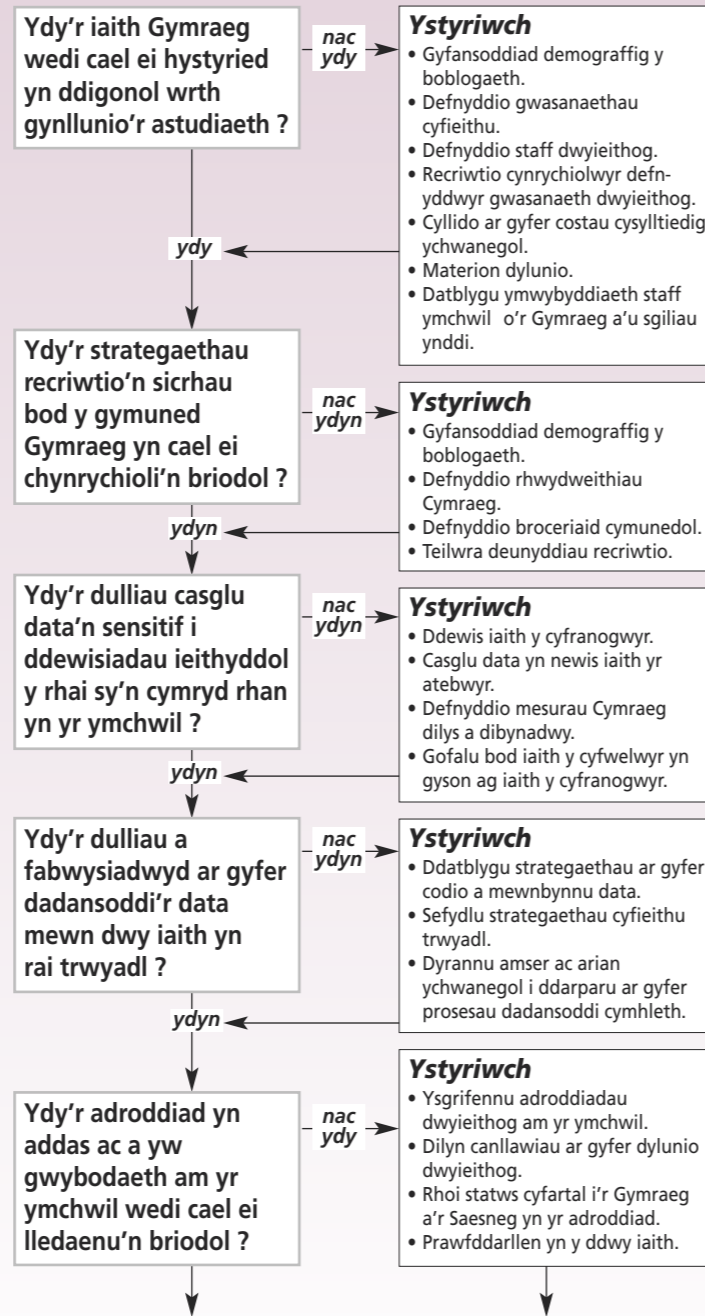
Mae amryw o ffactorau'n ei gwneud hi'n hollbwysig i ymwybyddiaeth iaith fod yn rhan hanfodol o'r broses o reoli ymchwiliol. Yn eu plith nhw mae:

- y ffaith fod y defnydd o'r Gymraeg yn cynyddu ar draws Cymru
- ysbryd y polisiau diweddaraf i hybu dwyieithrwydd
- gofalu bod y ddarpariaeth iaith yn deg ar draws y sector iechyd a gofal cymdeithasol.

FFIGWR 1

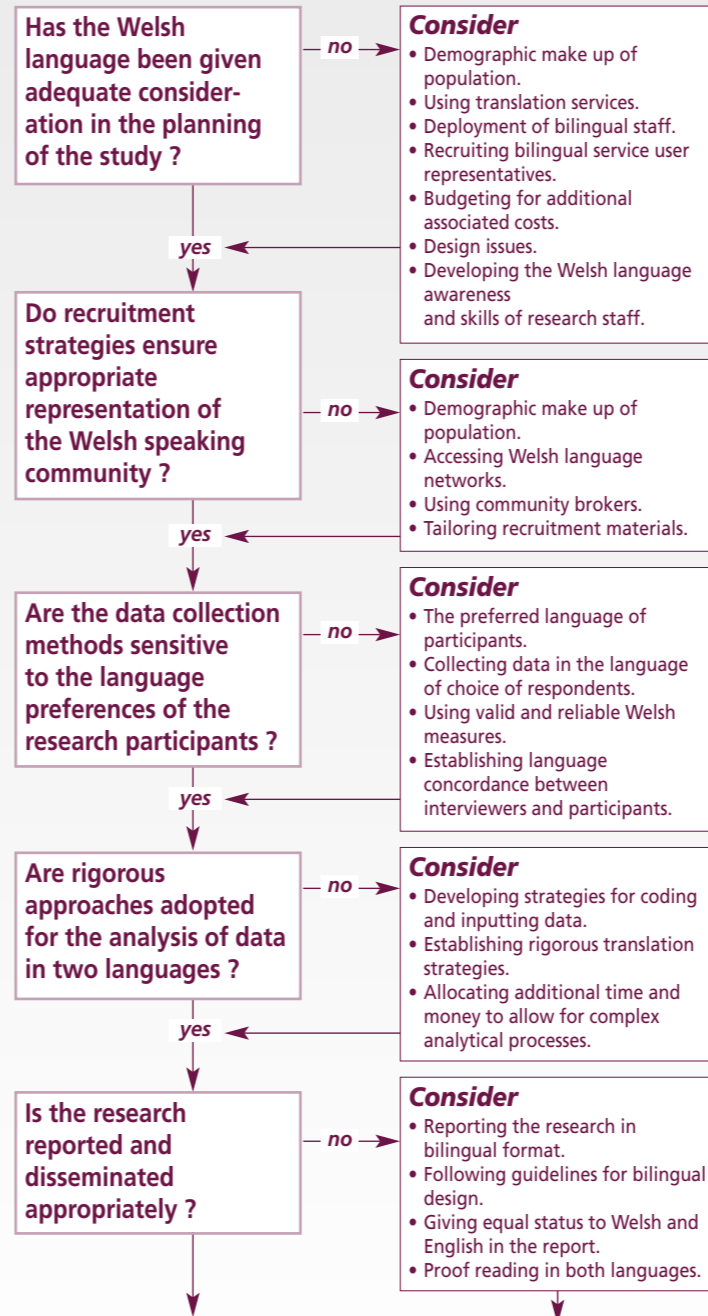
Ymwybyddiaeth o iaith mewn Ymchwiliol

Ymchwiliol Ieithyddol Addas

FIGURE 1

Language Awareness in Research

Language Appropriate Research

Language awareness in research means that researchers need to take into account the different language profiles of their sample populations and respond positively to the language preference of their participants. If this is not considered, it is possible that researchers will introduce bias into their research. This bias may then affect the quality of research findings and impede the development of new evidence for policy and practice.

Bias may be introduced through:

- under representation of minority language speakers in research studies
- inappropriate research designs and methods
- insensitive data collection techniques
- inadequate measurement procedures
- deficiencies in qualitative analytical approaches.

Several factors make it imperative that language awareness becomes a vital part of research governance. These factors include:

- the increasing use of the Welsh language across Wales
- the current policy drive to promote bilingualism
- the equity of language provision across health and social care.